

แผนงานส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ และการดำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติในระดับพื้นที่

๑.สถานการณ์ปัจจุบัน

๑.๑ ประเทศไทยเป็นประเทศที่มีการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข มาตั้งแต่ปีพุทธศักราช ๒๔๗๕ แต่ในช่วงระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา ความเข้าใจของประชาชนคนในชาติในเรื่องการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ได้เกิดความคลาดเคลื่อนแตกต่างกันไปตามแต่ละมุมมอง แนวคิดและพื้นฐานผลประโยชน์ของแต่ละกลุ่มคน ทำให้สังคมไทยเกิดภาวะความขัดแย้งกันทั้งในทางความคิดและความนิยมการเมือง ซึ่งมีผลกระทบและทำให้ประเทศสูญเสียโอกาสในการเดินหน้าเพื่อพัฒนาประเทศ และในระยะยาวอาจส่งผลทำให้เกิดความเสียหายต่อความมั่นคงทางสังคมของประเทศไทย

๑.๒ ต้นทุนทางสังคมและวัฒนธรรมที่สำคัญ ที่ทำให้สังคมไทยสามารถธำรงรักษาไว้ซึ่งความเป็นชาติไว้ได้อย่างต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน คือการที่ประเทศไทยมีสถาบันที่เป็นหลักสำคัญของชาติ ได้แก่ สถาบันชาติ สถาบันศาสนา และสถาบันพระมหากษัตริย์ ซึ่งสถาบันหลักของชาติทั้งสามล้วนมีความสำคัญในการสร้างความผูกพันและเป็นศูนย์รวมของจิตใจของคนในชาติ

๑.๓ ที่ผ่านมารัฐบาลชุดต่างๆ และหน่วยงานต่างๆ ของรัฐ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหาความขัดแย้งที่เกิดขึ้นและดำรงอยู่ในสังคมไทย และได้พยายามดำเนินการด้วยมาตรการต่างๆ เพื่อบรรเทาหรือยุติปัญหาดังกล่าวให้หมดไป แต่การดำเนินการยังไม่สามารถบรรลุผลเท่าที่ควร

๑.๔ นโยบายของรัฐบาลภายใต้การบริหารราชการแผ่นดินของ นางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ มีเจตนารมณ์ในการกำหนดนโยบายการบริหารราชการแผ่นดินที่ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยในระบบรัฐสภาอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และมุ่งมั่นจะสร้างความสามัคคี ประองตอง ให้เกิดขึ้นในสังคมไทย ซึ่งจะนำไปสู่ความร่วมมือกันในการพัฒนาเศรษฐกิจ สังคม และการเมืองการปกครองของประเทศให้ก้าวหน้าเพื่อประโยชน์สุขของประชาชนชาวไทยทุกคน

ภายใต้นโยบายของรัฐบาล ได้มีจุดมุ่งหมายประการหนึ่งเพื่อนำประเทศไทยสู่สังคมที่มีความปรองดอง สมานฉันท์ และได้ให้ความสำคัญกับเรื่องการส่งเสริมการปกครองในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและการธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ ดังนี้

(๑) ในนโยบายเรื่องเร่งด่วนที่จะดำเนินการในปีแรก ได้กำหนดไว้ในนโยบายข้อ ๑.๑ สร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติและฟื้นฟูประชาธิปไตย โดย

“๑.๑.๑ สร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติและฟื้นฟูประชาธิปไตย โดยการเสริมสร้างความเข้าใจร่วมกันของประชาชนในชาติให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข”

(๒) นโยบายที่จะดำเนินการภายในช่วงระยะ ๔ ปีของรัฐบาล

“๒. นโยบายความมั่นคงแห่งรัฐ

๒.๑ เหตุทุนและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ ดำรงไว้ซึ่งพระบรมเดชานุภาพ แห่งองค์พระมหากษัตริย์ น้อมนำพระราชดำริทั้งปวงไว้เหนือเกล้าเหนือกระหม่อม พร้อมทั้งอัญเชิญไปปฏิบัติให้เป็นรูปธรรมเพื่อให้ประชาชนในชาติมีความตระหนักในพระมหากรุณาธิคุณและจงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์ ทั้งจะส่งเสริมและเผยแพร่โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริเพื่อให้สังคมไทยเป็นสังคมแห่งการรักสามัคคี และดำเนินชีวิตอย่างพอเพียง”

๒.แนวคิดในการดำเนินการ

ในการสร้างความปรองดอง สมานฉันท์ของคนในชาติและฟื้นฟูประชาธิปไตย เพื่อให้เกิดความสมัครสมานสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขนั้น จำเป็นต้อง

๒.๑ สร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องในหลักการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๒ สร้างจิตสำนึกความเป็นชาติ และความรู้สึกหวงแหนความเป็นชาติ ในการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ (ชาติ ศาสนา และพระมหากษัตริย์) โดยมีสถาบันพระมหากษัตริย์เป็นจุดศูนย์รวมความสัมพันธ์ของสถาบันหลักของชาติ และการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

๒.๓ ยึดหลัก การอยู่ร่วมกันอย่างสันติบนความแตกต่างทางความคิด

๒.๔ ถือเป็นภารกิจร่วมกันของทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐที่จะต้องบูรณาการการทำงานร่วมกันเพื่อให้บังเกิดผล

๓.วัตถุประสงค์

เพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนัก เกิดแรงบันดาลใจ จิตสำนึก และร่วมกันในการธำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ และเกิดความเข้าใจในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างถูกต้อง เพื่อสร้างสังคมแห่งความสงบสุข ปรองดองและสมัครสมานสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

๔.เป้าหมายการดำเนินการ

๔.๑ ประชาชนคนไทยมีความเข้าใจในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างถูกต้อง ชัดเจน

๔.๒ ประชาชนคนไทยมีจิตสำนึกความเป็นชาติร่วมกัน มีความตระหนักและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์

๔.๓ คนในสังคมไทยสามารถอยู่ร่วมกันได้อย่างสงบสุข

๕.แนวทางการดำเนินงาน

๕.๑ การเสริมสร้างความเข้าใจร่วมกันของประชาชนในชาติให้ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการสร้างจิตสำนึกความเป็นชาติ ความรู้สึกหวงแหนความเป็นชาติ ในการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ เป็นการเผยแพร่ความเข้าใจที่ถูกต้องในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดย

(๑) จังหวัดโดยผู้ว่าราชการจังหวัด เป็นแกนหลักในการบูรณาการส่วนราชการและหน่วยงานในพื้นที่เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจไปสู่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ ผู้ปกครองท้องที่ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ) ผู้บริหารและสมาชิกสภาขององค์กรปกครองท้องถิ่น เด็กและเยาวชนในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา กลุ่มอาสาสมัคร องค์กรภาคประชาชน และประชาชนทั่วไปในพื้นที่

(๒) ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ สอดแทรกเนื้อหาเข้าไปในหลักสูตรการฝึกอบรม ประชุมสัมมนาในทุกระดับที่ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐจัดขึ้น

๕.๒ การสร้างความตระหนักและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นการน้อมนำแนวพระราชดำรินี้ในด้านต่างๆ ไปสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ประชาชนในชาติมีความตระหนักในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อประเทศไทย โดยจังหวัดมีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นแกนหลักในการบูรณาการส่วนราชการและหน่วยงานในพื้นที่จังหวัด

(๑) ร่วมเผยแพร่และสร้างความตระหนักให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ ผู้ปกครองท้องที่ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ) ผู้บริหารและสมาชิกสภาขององค์กรปกครองท้องถิ่น เด็กและเยาวชนในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา กลุ่มอาสาสมัคร องค์กรภาคประชาชนและประชาชนทั่วไปในพื้นที่ ได้รับรู้และตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อประชาชนในพื้นที่จังหวัด

(๒) ส่งเสริมและขยายผลการดำเนินการตามแนวพระราชดำรินี้ในพื้นที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม

(๓) ให้มีศูนย์เรียนรู้พระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ในทุกอำเภอ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำรินี้ เพื่อให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปได้เรียนรู้และเกิดความตระหนักในคุณูปการของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อประชาชนในทุกพื้นที่

๖.หน่วยงานรับผิดชอบ

๖.๑ หน่วยร่วมดำเนินการในพื้นที่ : กระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าภาพในการดำเนินงานในพื้นที่ ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๖.๒ หน่วยสนับสนุนการดำเนินงาน : สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม

เรื่องที่เสนอคณะรัฐมนตรี

เรื่องที่ ...

แผนงานส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

และการดำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติในระดับพื้นที่

โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

สรุปความเป็นมาของเรื่องที่เสนอให้คณะรัฐมนตรีพิจารณา

รัฐบาล โดยนางสาวยิ่งลักษณ์ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาเมื่อวันที่ ๒๓ สิงหาคม ๒๕๕๔ โดยได้กำหนดนโยบายเร่งด่วนที่จะเริ่มดำเนินการในปีแรก เรื่องที่ ๑.๑ สร้างความปรองดองสมานฉันท์ของคนในชาติ และฟื้นฟูประชาธิปไตย และนโยบายที่ ๒ นโยบายความมั่นคงแห่งรัฐ เรื่องที่ ๒.๑ เทิดทูนและพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์ และแผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๘ ของรัฐบาลได้กำหนดเป้าประสงค์เชิงนโยบาย กลยุทธ์ และวิธีการดำเนินงาน โดยมอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยเป็นหน่วยงานรับผิดชอบร่วมกับหน่วยงานอื่นได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรี กระทรวงกลาโหม กระทรวงยุติธรรม และกระทรวงวัฒนธรรม

กระทรวงมหาดไทยมีหน้าที่ตามกฎหมายปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ได้จัดทำแผนงานนี้ขึ้นมา โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ประชาชนเกิดความตระหนัก เกิดแรงบันดาลใจ จิตสำนึกและร่วมกันในการดำรงรักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ และเกิดความเข้าใจในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขอย่างถูกต้อง เพื่อสร้างสังคมแห่งความสงบสุข ปรองดองและสมัคสมานสามัคคีเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน

ข้อเสนอให้คณะรัฐมนตรี พร้อมเหตุผล

๑. กระทรวงมหาดไทยได้จัดทำแผนงานส่งเสริมการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุขและการดำรงไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติในระดับพื้นที่ มีแนวทางการดำเนินงานโดยสรุปดังนี้

๑) การเสริมสร้างความเข้าใจร่วมกันของประชาชนในชาติให้ยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และการสร้างจิตสำนึกความเป็นชาติ ความรู้สึกหวงแหนความเป็นชาติในการพิทักษ์รักษาไว้ซึ่งสถาบันหลักของชาติ เป็นการเผยแพร่ความเข้าใจที่ถูกต้องในหลักการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข โดย

๑.๑) จังหวัดโดยผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นแกนหลักในการบูรณาการส่วนราชการและหน่วยงานในพื้นที่เพื่อเผยแพร่ความรู้ความเข้าใจไปสู่ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ ผู้ปกครองท้องที่ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ) ผู้บริหารและสมาชิกสภาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เด็กและเยาวชนในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา กลุ่มอาสาสมัครองค์กรภาคประชาชน และประชาชนทั่วไปในพื้นที่

๑.๒) ทุกส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ สอดแทรกเนื้อหาเข้าไปในหลักสูตรการฝึกอบรม ประชุมสัมมนาในทุกระดับที่ส่วนราชการและหน่วยงานรัฐจัดขึ้น

๒) การสร้างความตระหนักและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ เป็นการน้อมนำแนวพระราชดำรินานด้านต่างๆ ไปสู่การปฏิบัติให้บังเกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อให้ประชาชนในชาติมีความตระหนักในพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อประเทศไทย โดยจังหวัด มีผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นแกนหลักในการบูรณาการส่วนราชการและหน่วยงานในพื้นที่จังหวัด

/๒.๑ ร่วมเผยแพร่...

๒.๑) ร่วมเผยแพร่และสร้างความตระหนักให้ข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐในพื้นที่ ผู้ปกครองท้องที่ (กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ฯลฯ) ผู้บริหารและสมาชิกสภาขององค์กรปกครองท้องถิ่น เด็กและเยาวชนในสถานศึกษา และนอกสถานศึกษา กลุ่มอาสาสมัคร องค์กรภาคประชาชนและประชาชนทั่วไปในพื้นที่ ได้รับรู้และตระหนักถึงพระมหากรุณาธิคุณของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อประชาชนในพื้นที่จังหวัด

๒.๒) ส่งเสริมและขยายผลการดำเนินการตามแนวพระราชดำริในพื้นที่ เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ประชาชนอย่างเป็นรูปธรรม

๒.๓) ให้มีศูนย์เรียนรู้พระราชกรณียกิจของสถาบันพระมหากษัตริย์ในทุกอำเภอ เพื่อเป็นแหล่งเรียนรู้และขยายผลโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ เพื่อให้เด็ก เยาวชน และประชาชนทั่วไปได้เรียนรู้และเกิดความตระหนักในคุณูปการของสถาบันพระมหากษัตริย์ที่มีต่อประชาชนในทุกพื้นที่

๓) ผู้รับผิดชอบ ประกอบด้วย

๓.๑) หน่วยร่วมดำเนินการในพื้นที่ ได้แก่ กระทรวงมหาดไทย เป็นเจ้าภาพในการดำเนินงานในพื้นที่ ร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ และสำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๓.๒) หน่วยสนับสนุนการดำเนินงาน ได้แก่ สำนักนายกรัฐมนตรี และกระทรวงกลาโหม

๒. กระทรวงมหาดไทยขอเพิ่มแผนงานดังกล่าวเข้าไปในแผนบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ.๒๕๕๕ - ๒๕๕๘

๓. ขอให้ทุกส่วนราชการให้ความร่วมมือและเป็นเจ้าภาพร่วม ในการดำเนินการกับกระทรวงมหาดไทย

สรุปความเห็นของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง (ถ้ามี)

-ไม่มี-

ความเห็นของกระทรวงมหาดไทย

กระทรวงมหาดไทย ได้พิจารณาแล้วเห็นควรเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อทราบตามข้อ ๑ และพิจารณาให้ความเห็นชอบตามข้อ ๒ และ ๓

จึงเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา